

Informatiebrief Professioneel ondersteuningspraktijken

1 Titel van het onderzoek

Titel: "Bruggen tussen informele en formele ecosystemen voor geestelijke gezondheid in asiel- en vluchtcontexten" (BRIDGE)

Het onderzoek wordt uitgevoerd onder supervisie van Jessica De Maeyer uit het onderzoekscentrum EQUALITY//ResearchCollective van HOGENT. Andere onderzoekers (Sofie Vindevogel) zijn betrokken in de uitvoer van het onderzoek.

Looptijd onderzoek: 1/02/2026 – 31/01/2028

Financieringsbron onderzoek: Fonds voor praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (PWO)

2 Doel van het onderzoek

Dit project onderzoekt hoe eerstelijnspsychologen en orthopedagogen, sleutelfiguren uit gemeenschapsnetwerken en -organisaties, en mensen in deze gemeenschappen navigeren tussen verschillende hulpbronnen en zorgvormen rond geestelijke gezondheid. Het brengt bestaande grassroots (vanuit gemeenschapsactoren en -netwerken) en hybride (op het kruispunt tussen informele en formele zorgecosystemen) initiatieven in kaart en analyseert hoe deze zich verhouden tot formele zorgstructuren. Door deze praktijken en kennisbronnen beter te begrijpen, wil het project bijdragen aan het herdenken en diversifiëren van geestelijke gezondheidszorg, met bijzondere aandacht voor gemeenschapsgerichte en cultureel diverse vormen van ondersteuning.

3 Beschrijving van het onderzoek

In dit project verzamelen we kennis over bestaande vormen van ondersteuning binnen gemeenschappen en bekijken we hoe deze kunnen samenwerken met professionele hulp. We doen dit via interviews, een survey, groepsgesprekken, samenwerking met sleutelfiguren uit gemeenschappen en met professionals in de geestelijke gezondheidszorg. Op basis daarvan ontwikkelen we samen nieuwe manieren van werken die beter aansluiten bij de noden, ervaringen en krachten van mensen met een migratieachtergrond, specifiek mensen uit etnisch-culturele minderheids (ECM)-groepen.

We willen onder andere beter begrijpen:

- hoe mensen steun zoeken voor hun geestelijke gezondheid
- welke informele (gemeenschaps-)praktijken er bestaan buiten de professionele hulpverlening
- hoe sleutelfiguren, ervaringsdeskundigen en gemeenschapsgroepen ondersteuning bieden
- hoe mensen met (ECM)-achtergrond navigeren tussen hun noden, formele hulp en informele hulpbronnen
- welke drempels ze ervaren in het bereiken of gebruiken van de reguliere geestelijke gezondheidszorg
- welke elementen belangrijk zijn om culturele congruentie en vertrouwen te versterken

Via deze survey wensen we:

- In kaart brengen van het huidige hulpverleningsaanbod
 - Nagaan of eerstelijnspsychologen en orthopedagogen op dit moment interventies, begeleidingsvormen of programma's aanbieden die specifiek gericht zijn op cliënten uit een etnisch-culturele minderheidsgroepen.
 - Registreren hoe deze professionals hun aanbod momenteel organiseren.
 - Een eerste beeld vormen van de mate waarin diverssensitieve praktijken aanwezig zijn binnen de eerstelijnspsychologische zorg.
- Identificeren van variatie in praktijkvoering
 - Achterhalen welke soorten interventies of ondersteuningsvormen bestaan (zoals individuele begeleiding, groepsaanbod, psycho-educatie, outreach of andere).
 - Inzicht krijgen in hoe deze interventies worden vormgegeven, waaronder setting.
- Verzamelen van voorbeelden van good practices
 - Identificeren van praktijken, werkwijzen of interventies die volgens professionals bijzonder effectief blijken in het werken met cliënten met cliënten uit etnisch-culturele minderheidsgroepen.
 - Documenteren van concrete werkzame elementen die bruikbaar kunnen zijn voor bredere kennisdeling en kwaliteitsverbetering.
- Bereidheid tot verdere deelname aan kwalitatief onderzoek
 - Peilen naar interesse bij professionals om deel te nemen aan een verdiepend individueel interview over hun aanpak, ervaringen en context.
 - Bij een bestaand groepsaanbod: nagaan of een gestructureerde observatie mogelijk zou zijn.
 - Indien relevant: bevragen of cliënten bereid zouden kunnen zijn om deel te nemen aan een aanvullend interview over hun ervaringen met het aanbod.

De verzameling van de gegevens gebeurt onder supervisie van Sofie Vindevogel (promotor). Alleen de onderzoekers krijgen de resultaten te zien. Wat je in deze bevraging met ons deelt wordt dus gepseudonimiseerd (dit betekent dat je niet kan worden geïdentificeerd op basis van de gegevens) en strikt vertrouwelijk behandeld. Alle gegevens uit dit onderzoek worden behandeld volgens de regels van de Belgische wet van 22 augustus 2002 en de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 die vanaf 25 mei 2018 in werking treedt betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. De Data Protection Officer of persoon die verantwoordelijk is voor de gegevensbescherming kan u indien u dit wenst meer informatie geven over de bescherming van uw persoonsgegevens. Contactgegevens: Jan Smet, Jan.Smet@hogent.be

5 Toestemming en weigering

De deelname aan het onderzoek is vrijwillig. Je kan ervoor kiezen om niet deel te nemen aan het onderzoek, en je kan op elk ogenblik je deelname aan het onderzoek stopzetten zonder dat je hiervoor een reden moet opgeven. Als je deelneemt, vragen we jou om het toestemmingsformulier op de volgende pagina te tekenen.

6 Verzekering

In het kader van dit onderzoek is een verzekering afgesloten met foutloze aansprakelijkheid conform de wet inzake experimenten op de menselijke persoon van 7 mei 2004 (Allianz Global Corporate & Specialty; Uitbreidingstraat 86, 2600 Berchem; Tel: +32 33 04 16 00; polisnummer BEL000862).

7 Contactpersoon

Als je aanvullende informatie wenst over het BRIDGE-project, kan je in de loop van het onderzoek op elk ogenblik contact opnemen met Sofie.Vindevogel@hogent.be. Bedankt om hier tijd voor vrij te maken, jouw persoonlijke standpunten en ervaringen zijn onmisbaar voor dit project!

Het BRIDGE-projectteam

Sofie Vindevogel, Fayez Alabbas, Yasmine Boumahdi

INFORMED CONSENT ERVARINGSKENNIS

Bedankt om hier tijd voor vrij te maken, jouw persoonlijke standpunten en ervaringen zijn onmisbaar voor dit project!

Het BRIDGE-projectteam

Geïnformeerde toestemming tot deelname aan deze bevraging

Aankruisen door deelnemer indien akkoord

Ik heb het document "Informatie over het project" (pagina 1 tot en met 2) gelezen en begrepen en ik heb er een kopij van gekregen. Ik heb uitleg gekregen over de aard, het doel en de duur van de studie en over wat men van mij verwacht.	
Ik stem ermee in om deel te nemen aan deze studie.	
Ik begrijp dat deelname aan de studie vrijwillig is en dat ik mij op elk ogenblik uit de studie mag terugtrekken zonder een reden voor deze beslissing op te geven.	
Ik verklaar dat men mij heeft ingelicht dat de geanonimiseerde/gepseudonimiseerde gegevens verwerkt worden en bewaard gedurende 10 jaar op een beveiligde server. Ik stem hiermee in en ben op de hoogte dat ik recht heb op toegang en op verbetering van deze gegevens.	

Naam en voornaam	Handtekening	Datum

Aankruisen door onderzoeker indien akkoord

Ik verklaar de benodigde informatie inzake deze studie (de aard, het doel, en de te voorziene effecten) mondeling te hebben toegelicht evenals een exemplaar van het informatiedocument aan de deelnemer te hebben gegeven.	
Ik bevestig dat geen enkele druk op de deelnemer is uitgeoefend om hem/haar te doen toestemmen tot deelname aan de studie en ik ben bereid om op alle eventuele bijkomende vragen van de deelnemer te antwoorden.	

Naam en voornaam	Handtekening	Datum